

Henseende indtog et Standpunkt, der ikke var foreneligt med de folkefirkelige Væresætninger. Jeg forstaaer ikke, at der indenfor Folkekirken eller blandt Folkefirkens Venner kan være nogen som helst Frygt for en Kamp med en hvilken som helst aandelig Magt, der kun kæmper med aandelige Vaaben. Hvis en saadan Hængstelse skulde ligge til Grund for denne Nægtelse, forekommer det mig, at vi dog ere altfor ubetydelige og smaa i Sammenligning med andre civiliserede Lande. Jeg skal eksempelvis kun nævne, at det engelske Folk, der vel er et af Verdens mest civiliserede, men vel ogsaa et af Verdens mest religiøst udviklede, har vist en saadan Tolerance, at det har vist en Mand som Charles Darwin i Westminsterabbedit. Med saadanne Eksempler for Øje forekommer det mig, at vi ville vise en usforvarlig Ufordragelighed ved at nægte denne Bevilling. Jeg skal i Betragtning heraf tillade mig at anbefale det høje Ting at forkaste Flertallets Endringsforslag under Nr. 12.

Det. Hansen: Jeg vil ogsaa tillade mig at tale om Endringsforslaget under Nr. 7 med Hensyn til Guldbrandsen, Nr. 11 med Hensyn til Kaptajn Sørensen og Nr. 12 med Hensyn til Dr. Brandes. Det er et Tilfælde, der ser ud som en Tanke, at disse 3 Mænd, hvem man saaledes nægter Understøttelse, og som ere de eneste, hvem man nægter Understøttelse, netop have Ord for at være Oppositionsmænd eller Benstemænd. Den ærede Ordfører har ganske vist ikke angivet det som Grund til at nægte disse Bevillinger, at de i politisk Henseende høre til Oppositionen, men lige fuldt bliver det dog mærkeligt, at det netop skal ramme 3 saadanne Personer. — Hvad Værer Guldbrandsen angaar har jo allerede det 2de ærede Medlem for 11te Kreds (Th. Nielsen), der vistnok kender Manden og Forholdene bedre, end jeg gør, udtalt det nødvendige, og jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa. — Hvad derimod Kaptajn Sørensen angaar, udtalte den ærede Ordfører, at der formentlig var Tale om, at der forelå Tilsgagn fra en Minister, og at det var i Henhold til dette Tilsgagn, at der nu var blevet foreslaaet en saadan Understøttelse til Kaptajn Sørensen; men det ærede Udvalg og den ærede Ordfører kunde ikke give nogen nærmere Oplysning om dette Tilsgagn, og den ærede Ordfører endte endog med at sige, at Tilsgagnet kunde da ikke være bindende længere, end vedkommende Person var Minister, det var ikke bindende for hans Eftermand, endstige for Rigsdagen, og det beroede naturligvis ogsaa paa, hvorledes vedkommende førte sig

op, om Kaptajn Sørensen altsaa har ført sig passende op. Jeg tror nok, at naar man her ved Behandlingen af Finansloven vil rejse et Konfliktspørgsmaal, paa en Vagtel open i Købet, havde vi Krav paa at faa nærmere Oplysning af Udvalget om et saa vigtigt Punkt. Thi foreligger der virkelig et Tilsgagn fra en Minister, synes jeg dog ikke, det skal behandles paa en saa affejende Maade, som den ærede Ordfører gjorde. Jeg tror ikke, vi endnu ere komne saa vidt, at vi sige, at naar der foreligger et Tilsgagn fra en Minister, gælder det ikke for hans Eftermand. I alt Fald naar hans Eftermand hører til samme politiske Retning, vil man betragte det som bindende. Og hvad endelig angaar, at det forudsættes, at vedkommende fører sig op paa den Maade, som den ærede Ordfører formodentlig vil kalde rigtig, fik vi slet ingen Oplysning om, hvad Kaptajn Sørensen har gjort, som skulde disqualificere ham til denne Understøttelse, som jeg forudsætter en tidligere Minister har lovet ham. Jeg veed kun een Ting, som der kunde være Tale om, og det er, at denne militære krigshistoriske Forfatter har opponeret mod Kjøbenhavns Befæstning, kritiseret de Planer og Tanker, der ere komne frem fra Ministerens Side og har gjort det med Sagkundskab og vel ogsaa med Talent. Jeg maa tilstaa, at naar den ærede Minister, hvad der tjener til hans Ære, ikke finder, at der er nogen Grund til at berøve Manden den Understøttelse, han har faaet Tilsgagn om fra en tidligere Minister, saa er det ganske vist lidt besynderligt, at Lands tinget skulde lægge saa megen Vægt derpaa, men det gjorde da for saa vidt den ærede Ordfører heller ikke, det blev ikke nævnt. Det er af den Slags Ting, som man veed alle sammen, at Kaptajn Sørensen ikke er nogen Under af Kjøbenhavns Befæstning; men den ærede Ordfører kom med en Slags, for øvrigt ganske kortfattet, men ikke desto mindre knusende Kritik af Kaptajn Sørensens litterære Virksomhed. Han erkendte, at Kaptajn Sørensens Hovedværk „Rampen for Norge“ var et overmaade fortjensfuldt Værk; men hvad Kaptajn Sørensen senere havde præsteret, sagde den ærede Ordfører, var middelmaadigt og tendentiøst. Ja, nu ved jeg nok, at den ærede Ordfører har en vis militær Stilling, men at den ærede Ordfører skulde være Autoritet, naar det gælder om at bedømme et krigshistorisk Værk, det maa den ærede Ordfører undskyldte mig, det kan jeg ikke antage ham for. Jeg har fra alle Sider hørt, at Kaptajn Sørensens Værk om den anden slesvigke Krig var et fortjensfuldt Værk, og naar den ærede Ordfører